

Mand, som har gjort et saadant Arbejde og er naaet frem til at faa en Smule Understøttelse dertil, kan, naar han bliver gammel, dele Ejendommen mellem sine Børn. Saa har vi der den Landvinding, som der har været saa stærkt Tale om, den Vinding paa 50 Kvadratmil, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte, første Gang Sagen var oppe, og som han citerede i Dag. Lad os se paa et enkelt Tilfælde, hvor tilsyneladende en enkelt Mand har faaet et forholdsvist godt Udbytte ved saaledes at opdyrke nyt Land; i de fleste Tilfælde vil det nemlig gaa paa samme Maade. Der er alligevel kommet en Landvinding, selv om han sælger Ejendommen som gammel Mand og deler den Formue, han har tjent ved Hededyrkning, mellem sine Børn, thi saa bliver Børnene i Stand til at blive herhjemme i Stedet for at rejse ud og opdyrke amerikanske Prærier.

Jeg indrømmer altsaa, at man er gaet for rask frem i Begyndelsen, og der er sket Misgreb. Men det vil aldrig helt kunne undgaas, hvor man befatter sig med saadanne Samfundsforhold. Men som Forholdet nu er, haaber jeg, at man vil kunne undgaa Misgreb. Derfor vil jeg paa det varmeste anbefale at stemme for Ændringsforslaget, saaledes som det er stillet af Ministeren og tiltraadt af to ærede Medlemmer af Finansudvalget. Jeg vil til Slut tilføje de Ord, Ministeren sagde for et Øjeblik siden: Slaas Forslaget ihjel her, staar det lyslevende op ude paa Heden. Naar Sagen er saa god og samfundsnyttig som denne, kan den ikke dø hen, men denne Forhandling maa føre til, at Bevillingen forhøjes. Men saa er det rigtigt nu, da vi har „Hedebruget“s Beretning liggende for os, og vi deraf kan se, hvorledes Forholdene er, at forhøje Bevillingen allerede nu, saaledes at Selskabet indenfor de Rammer, der er fastsatte, kan virke fuldt ud tilfredsstillende. Det kan det ikke med et ordinært Tilskud af 30,000 Kr., det ved vi alle. Derfor anbefaler jeg paa det varmeste Ministerens Ændringsforslag.

Ovesen: Jeg vil gøre nogle faa Bemærkninger til Ændringsforslag Nr. 48, som jeg gerne vil anbefale og selvfølgelig ogsaa stemme for. Det kan ikke forundre nogen, at jeg her i Dag ved Finanslovens tredie Behandling tager Ordet og anbefaler denne Sag, al den Stund jeg i Fjor varmt anbefalede den, efter at Sparekommissionen havde foreslaaet Bevillingen dertil strøget. Jeg beklager meget, som det

er gaet med denne Sag; den er blevet rejst lidt uheldigt, og der har været begaaet Misbrug til at begynde med. At den saaledes er begyndt lidt forkert, har vel sagtens sin Grund i, at den Mand, som bragte den frem først, vistnok ikke er et af de Medlemmer, som er særlig praktisk paa det Omraade, saa det er meget let at forstaa, at den til at begynde med er kommet ind i en gal Skure. Men nu er der blevet sat en Stopper for disse Misgreb, saaledes at vi ikke behøver at nære nogen Frygt for, at der herefter mere vil ske Misgreb. Disse Misgreb bestod i, at det var velstillede Gaardmænd, bemidlede Folk, der benyttede sig af disse Bevillinger, og det var jo egentlig ikke dem, man havde tænkt sig skulde have dem.

Man har talt om den store Gevinst, der opnaaedes ved, at der saaledes opdyrkedes Jord, og der er nævnt en bestemt Mand, Møller Jensen Tovborg. Jeg har været paa de Marker, han har opdyrket, og kender temmelig godt de opdyrkede Hedestrækninger. Men en Ting vil jeg gerne minde om, at vi maa ikke drage en Sammenligning mellem den fattige unge Mand, der kommer ud til Heden og skal begynde at arbejde og skabe sig et Hjem, og den velstillede Gaardmand, der har Midler til sin Raadighed og kan gaa frem paa en helt anderledes praktisk, hurtig og rigtig Maade. Værdistigningen i den nøgne Hedejord bliver selvfølgelig den samme, enten det er den velstillede Gaardmand eller den fattige Husmand, der opdyrker den, naar den ellers kommer under samme Kultur, men det er sandelig ikke ens for de to Parter at faa begyndt paa Arbejdet og faa det ført igennem. Paa det Punkt tror jeg, jeg har nogen Erfaring, maaske mere end de fleste Medlemmer i denne Sal, ikke fordi jeg selv har været med personlig — det skal jeg lade ligge —, men jeg har haft Lejlighed til i de sidste Aar at se disse Husmandslodder, som er vokse op paa den jydsk Hede, jeg har haft rig Lejlighed til at se; hvor besværligt det har været for disse Mennesker, som er taget derud, for det er sandelig ikke dem med de mange Penge, der tager ud og dyrker Heden op. Nej, det er dem, der gerne vil skabe sig et Hjem, som vil arbejde og kan arbejde, der gaar derud. Det er, som den sidste Taler (R. Nielsen [Ringkøbing Amts 5te Valgkreds]) sagde, ikke noget Principspørgsmaal, det drejer sig om, men blot et Spørgsmaal om nogle faa Tusind Kroner. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen), der ogsaa